

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Door de Geest levend gemaakt

*“Mensenkind,
zullen deze
beenderen levend
worden?”*

(Ezech.37:3)

*Alleen de
Heilige Geest
kan het echte
leven geven.*

Onze begraafplaatsen zien er doorgaans vredig en goed onderhouden uit. Het lijken wel parken te zijn. In Duitsland maakt men daar nog veel meer werk van dan bij ons. Toch mag het ons niet ontgaan dat er op een begraafplaats een vreselijk proces plaats vindt. Het is metterdaad en terecht wel de groeve der vertering genoemd.

In het gezicht dat Ezechiël ziet, gaat het om zo'n begraafplaats, maar dan zonder enige bewerking en sier, zonder enige verzachtende omstandigheid. Hij ziet een massa beenderen; ze liggen allemaal door elkaar heen. Het moet een verschrikkelijk gezicht geweest zijn. De vallei die hij ziet, is één groot open graf. Hij vermeldt erbij dat deze beenderen ook zeer dor waren. Zulke massagraven treft men tegenwoordig wel aan in landen als Bosnië.

Het is de Heere, Die hem dit gezicht toont. En Hij stelt daarbij de onmogelijke vraag: “Mensenkind, zullen deze beenderen levend worden?” Dat is me toch een vraag! Natuurlijk kan dat niet, zo zouden wij geneigd zijn te zeggen. Maar dat zegt de profeet niet. Hij legt de zaak liever in Gods handen, want hij zegt: “Heere Heere, Gij weet het!”

Dat is een heel mooi antwoord. Een geloofswoord. Want zonder geloof bezien, kan dat nooit. Deze beenderen beelden de situatie van het volk uit. Zo ellendig is het met het volk gesteld, ook al leeft het volk nog wel. Men kan leven en toch zo dood zijn.

Het volk klaagt: “Onze beenderen zijn verdord en onze verwachting

is verloren, wij zijn afgesneden” (vers 11). Daarmee wil het volk uitspreken dat ze niet anders dan de ondergang zien komen, nu het in Babel verblijft, onder het oordeel Gods. Ezechiël nu krijgt een vreemde opdracht. Hij moet gaan profeteren. “Gij dorre beenderen, hoort des Heeren woord”. En dat woord van de Heere aan hun adres luidt dat Hij de geest zal brengen in hen en dat ze levend zullen worden. Zo gebeurt dan ook. De losse en chaotische beenderen worden lichamen. Maar..., er was geen geest in. Wel orde, wel schijnbaar leven, maar geen echt leven. De mensen lijken te slapen.

Daarom een tweede fase in de profetie. “Gij Geest, kom aan en blaas in deze gedoden opdat zij levend worden”.

En nu gebeurt ook dit. Zij worden levend. Ze staan op hun voeten, een grote menigte.

Het gebeurt in twee geledingen

Eerst de geest en daarna de Geest. Het eerste brengt orde, maar geen leven. Het tweede doet het echte leven ontstaan.

Aan het eerste hebben we niet genoeg. Het is niet voldoende als we kerkelijk en dogmatisch zuiver leven. Ook zelfs niet dat we als een rijke jongeling kunnen verklaren dat we het houden met de orde van de wet. Het is wel een stap in de goede richting. Alleen de Heilige Geest kan het echte leven geven. Dat echte leven vloeit voort vanuit de opstanding van Christus. Hij bracht leven in de dood. Hij werd opgewekt uit het zondegraf en met Hem komt de hele kerk op haar voeten te staan.

Dan leven ze echt, door dat geloof in Hem. Hij verklaart en belooft: Ik leef en gij zult leven.

Hoe kunnen deze dingen bij ons geschieden?

Er is sprake van twee bevelen. Eerst moeten de beenderen horen. Maar dat kan toch nooit? Zeker wel, als de levende God spreekt. Zijn Woord is een levend zaad. U kunt en wilt niet horen, maar als de Heere spreekt, verwekt Hij Zelf het vermogen om Hem te gehoorzamen. Hoort u Hem spreken? Hoort u de Heere Jezus roepen tot een dode Lazarus: Kom uit? Hoort u niet dat uw naam genoemd wordt en dat de Heere ook u tot het leven roept?

U bent er ernstig aan toe, als u nog leeft buiten Christus. U mist alle fleur, alle leven, alle heerlijkheid, alle blijdschap. U verkeert feitelijk in de greep van de dood. Uw redding lijkt volkomen onmogelijk. Zo hebben velen dat ook ervaren: het kon nooit! Maar de Heere spreekt. En dat moet Ezechiël doen. Gij Geest, kom aan.... Dan ontstaat het volle leven. Dus zonder de Geest van Christus kan het niet. Ook u wordt vermaand te roepen om die Geest, om die opstanding van de Heere Jezus Christus in uw leven.

Wat nooit kan, kan toch, door de opstanding van Christus. In Hem is het graf van heel Gods volk geopend en is de Kerk uit het graf opgekomen om eeuwig te leven voor de Heere en Zijn eer. Nu vangt het nieuwe leven aan. Het nieuwe leven, tot in eeuwigheid. Ook voor u?

P. Roos

DL I, art. 14

Zo zegt de Schrift!

Te luisteren naar en te gehoorzamen aan wat de Schrift zegt is geen onbelangrijke zaak. Want ons tijdelijk en eeuwig welzijn is er aan verbonden. Bijzonder dient een ambtsdrager daarvan doordrongen te zijn. Vanzelf is een predikant daarbij ingesloten. Als dienaar behoort hij in heel zijn onderwijs recht te doen aan de Schrift. Wat het Woord van God voorhoudt, dient doorgegeven te worden. Dat raakt ook de leer.

De verkiezing

Tot die leer behoort ook de verkiezing. We kunnen zelfs zeggen dat de leer van de verkiezing behoort tot de fundamentele stukken uit Gods Woord. Wie belijdt gereformeerd Schriftgetrouw te willen zijn dient ook dit leerstuk op een verantwoorde wijze in het pastoraat te honoreren. Immers, was er geen verkiezing, dan zou de hele schepping direct na de val verzonken zijn. Geen enkel leven zou er meer bemerkt worden. We dienen eraan vast te houden dat naast de verkiezing ook de vruchten van de

verkiezing worden getoond. In het schatrijke Woord is er veel, zeer veel, wat de uitwerking van Gods verkiezing laat zien. Vandaar dat het belijden niet mag wegsterven, niet gewijzigd mag worden of op een onjuiste wijze geïnterpreteerd mag worden. Gods verkiezing behoort te blijven spreken, leven en werken. Want wat zegt het Woord! Daar waren de vaders van Dordt van overtuigd. Vandaar hun belijden in artikel 14. Deze leer van de Goddelijke verkiezing is naar Gods wijze raad door de profeten, Christus Zelf en de apostelen gepredikt. Gods Woord hebben ze openlijk verkondigd.

God verkiest

Als we zelf het Oude Testament opslaan, dan komen we werkwoordsvormen tegen die er op wijzen dat de verkiezing duidelijk een daad van God is. God de Heere verkiest personen. Denk aan de zalving van personen. Die spreekt ons van roeping en zending door de Heere. Tot de heilige dienst werden mannen verkozen. Bij-

zonder worden we gewezen op de verkiezing van het volk Israël. Het is een rijke inhoudvolle daad van de Heere. Met overtuiging heeft Mozes gezegd: 'U heeft de HEERE uw God verkoren, dat gij Hem tot een volk des eigendoms zoudt zijn uit alle volken die op de aardbodem zijn' (Deut. 7:6). In Amos 3:2 horen we de Heere Zelf zeggen: 'Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend, daarom zal Ik al uw ongerechtigheid over ulieden bezoeken.' Want adeldom verplicht. De verantwoordelijkheid wordt erdoor verzwaaard. De straffen van God bleven niet uit. Maar Israël ging niet ten onder. Er is geen totale verwerping van Israël. Er is een overblijfsel. Een heilige rest. De Heere laat ook onderscheid zien tussen het volk Israël op zich en Zijn verkorenen onder dat volk. Op verschillende plaatsen wordt in Jesaja 65 gesproken over de uitverkorenen Gods. Dat zijn de ware gelovigen. De eeuwige kinderen Gods.

De Uitverkorene

We mogen er niet aan voorbij zien dat Jezus Christus als de Uitverkorene ons in het Oude Testament profetisch getekend wordt. Op Zijn opstandingsdag heeft Jezus in Zijn pastoraal onderwijs gewezen op wat het Oude Testament van Hem getuigt. Hij heeft Zijn tijdgenoten ook opgewekt de Schriften te onderzoeken, want zegt Hij: 'die zijn het die van Mij getuigen' (Joh. 5:39). Nu wordt in het Nieuwe Testament meer naar de verkiezing verwezen dan in het Oude Testament. Dit houdt verband met de voortgang in de Godsopenbaring. Heel sterk wordt Jezus Christus centraal gesteld als Persoon en in Zijn werk als de Uitverkorene Gods. De getuigenissen van de Vader omtrent Zijn Zoon moeten spreken voor ons. Ook is

We dienen eraan vast te houden dat naast de verkiezing ook de vruchten van de verkiezing worden getoond.

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen over Ezech. 37:3 'Door de Geest levend gemaakt' van ds. P. Roos. Ds. Tanis schrijft over DL I art. 14 "Zo zegt de Schrift!". Ds. P. Roos schrijft over 'Lijden aan de kerk'. Ds. M.A. Kempeneers schrijft over Daniël 2:1. Ds. Hoefnagel vult zijn rubriek onder de titel 'Jezus' verwondering.' Ook treft u een bijdrage aan over Abraham Hellenbroek uit een preek over Jesaja 33:17 'De Koning in Zijn schoonheid.' Tenslotte wat boekbesprekingen.

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 24 juli. Sprekers: ds. M.A. Kempeneers (opening en sluiting), evangelist H. Bor, ds. L.W. van er Meij, ds. D. Zoet uit Ouddorp (HHK), W.L. van der Staij doet de kindervertelling.

Ontmoetingsdag

D.V. zaterdag 14 september in de Chr. Geref. Kerk op Urk, Almerelaan 1a.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. dinsdag 11 juni 2013 verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 30 mei.

AvH

opvallend dat Jezus Christus Zich verblijdde in Gods welbehagen. Als Verkorene, als Gezondene, was het op aarde Zijn spijs te doen de wil van Zijn Vader.

Nieuwe Testament

In het boek van de kerkgeschiedenis, de Handelingen der apostelen, ontbreekt de verkiezing niet. In de apostolische brieven wordt geschreven over de verkiezing. Welk een uitwerking van de verkiezing wordt gegeven door Paulus in de Romeinenbrief. Aan de pastorale opwekking van Petrus om zich te benaastigen om de roeping en verkiezing vast te maken (2 Petrus 1:10) mogen we niet voorbijgaan. In het Nieuwe Testament komen we, als het over de verkiezing gaat, aanverwante benamingen tegen: Welbehagen, welgevallen, voorneemen en voorkennis.

Belijdenisgeschriften

De uitvoerige behandeling van de verkiezing valt op daar de andere belijdenisgeschriften er even ter loops over spreken of een artikel aan wijden. De Catechismus behandelt de uitverkiezing slechts in zondag 19 antw. 52 en in zondag 21 antw. 54. In de Ned. Geloofsbelijdenis wordt één artikel gewijd aan de verkiezing, namelijk artikel 16. Wil dat zeggen dat de verkiezing van geringe betekenis is? Beslist niet! Het doel en de vrucht van Gods verkiezing in Christus in samenwerking met de Heilige Geest kunnen we lezen. In de apostolische geloofsbelijdenis staat ook met overtuiging: ik geloof in de Heilige Geest en welk een belijden volgt dan. In de Dordtse Leerregels hebben we een brede uitwerking van de verkiezing. Dit hield verband met de opvattingen van de Remonstranten. Hun belijden strekte niet tot eer van God en misleidde en bevatte geen enkele troost. De Remonstranten leerden dat het niet alleen van de verkiezende genade van God afhangt als iemand tot het geloof komt en in het geloof volhardt, maar ook van de vrije wil van de mens. Zoals het ongeloof in aanmerking genomen moet zijn bij Gods besluit om te verwerpen, moet bij Zijn besluit om te verkie-

zen rekening gehouden zijn met het geloof van de mens. Is deze opvatting vandaag geheel weg?

Augustinus en Calvijn

De Dordtse vaders hebben zich in hun werk geheel laten leiden door het Woord van God. In de acta kunnen we lezen dat het ook de inzet van de Synode was in alles zich te laten leiden door het Woord van God. De wens zal zeker steeds gepaard zijn gegaan met het gebed tot God, de Koning van de Kerk. Dat is een voorbeeld voor onze tijd. De Dordtse vaders hebben ook gewerkt in verbondenheid aan de vroege kerk en de kerk van de reformatie. Hun artikelen over de verkiezing doen denken aan Augustinus en Calvijn. Augustinus wordt genoemd de vader van de leer van de verkiezing. Uitvoerig gaat hij op dit Bijbelse leerstuk in. Calvijn gaat naast hem staan. Beide belijden: de uitverkorenen zijn tot het eeuwige leven voorbestemd. God heeft niet verkoren omdat men gelooft maar opdat men gelooft. Dit wordt in de Leerregels onderstreept. Dit is een deel van de gereformeerde leer! In alle kerken of gemeenten die zich gereformeerd noemen?

Verkondiging

Nu wordt ons in art. 14 voorgelaten dat de verkiezing verkondigd dient te worden. Ook daarin blijkt de overeenstemming met Calvijn. Hij merkt op dat wij niet onbesproken mogen laten wat de Schrift ons zegt. Homiletische richtlijnen worden gegeven, bijzonder voor de bediening van het Woord. Op de juiste wijze, naar dat de tekst vraagt, dient op de verkiezing en de uitwerking ervan gewezen te worden. We mogen dit leerstuk niet verzwakken of afkapen. Zo begint de inbreng van de dwaling. Het dient aan de orde te komen. Op welke wijze het moet geschieden behoort in het levensboek van een dienaar te staan. Met de geest van onderscheid en met Godvruchtige eerbied. De leer van de Goddelijke verkiezing behoort zo gepredikt te worden dat het is tot eer van Gods heilige Naam en tot een krachtige troost van Zijn

volk. Spreekt dit van beperkingen? Nee! Dat doet Gods verkiezing niet. Gods verkiezing leidt naar het evangelie en het evangelie wijst op de zaligheid van zondaren. Want Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken. Was er geen verkiezing, dan was alles uitgesloten. Dan zou er alleen de eeuwige dood en de eeuwige verdoemenis zijn. Gods Woord spreekt van een grote schare, gekomen uit alle werelddelen. Die ontelbare schare zal delen in de zaligheid. Voor de toebrengring gebruikt de Heere dienaren. Zondaren worden tot zegen voor zondaren. In beide schittert Gods verkiezende liefde. Het is niet te vatten, niet te begrijpen, dat er een verkiezing is. Het leidt tot aanbidding.

M.C. Tanis

Die vreugde wordt nu nog uitgebreid, als de ziel de onderscheiden drie Personen beschouwt, geniet en prijst in hun verschillend werkzaam aandeel in de zaliging van haar (die ziel). 't Wordt een oceaan: die God van zaligheid. Ze kan er soms van opgetrokken worden, tot stervens toe verheugd in God. Ze kan verlangen, dat de poorten opengaan, waardoor zij zal geleid worden tot haar God en Koning; door het Lam tot de levende fonteinen der wateren. O Mijn God! Zo roept ze uit (Hosea 2), als de Heere haar in dat wonder inleidt, dat Hij haar Zich ondertrouwd heeft; haar ja, die eerst met afkeer van Hem vervuld was. Eeuwig, zoet en zalig, heilig, vreselijk, goddelijk wonder.

G. Wisse,
De bekering des mensen.

Lijden aan de kerk

Ooit verscheen een boek met deze titel. De kerk en de gemeente is niet altijd wat zij behoort te zijn, namelijk een pilaar en vastigheid der waarheid. Niet altijd wordt er een zuiver zicht geboden op Christus en Zijn verdiensten. Dat geeft moeite aan hen die daaraan juist behoefte hebben. Welke uitzichten zijn er voor hen?

Omdat ik in mijn artikelen kerkelijk-actuele zaken voor het voetlicht haal, krijg ik reacties van leden van onze kerken, die vastlopen met actuele ontwikkelingen in hun gemeente. Het aantal daarvan is in de loop der jaren echt uitgroeit tot een dossier. Uit diverse gemeenten heb ik in de loop der jaren noodkreten ontvangen. Ik denk dat het goed is dat hun situatie een stem krijgt, die waard is om ernaar te luisteren. Wat mij bereikt, is maar een klein deel van een groter geheel. Maar zelfs dat geringe deel is ernstig getoonzet en spreekt van geestelijke nood. Er zijn kerkenraadsleden die zuchten onder de last van een vacante gemeente. Er zijn ook predikanten die met veel moeite hun werk doen. Maar ook gemeenteleden hebben het moeilijk in die gemeenten die langzaam maar zeker van koers wijzigen en zich aanpassen aan gewijzigde omstandigheden. Ik heb dan niet die gemeenten voor ogen, die zich al heel ver vervreemd hebben van Schrift en Belijdenis. Er zijn ook gemeenten die zich verwant voelen met ons blad, terwijl er toch sprake is van sluipende processen die onrust geven.

Ik betreur het dat ik uiteindelijk weinig voor hen doen kan vanwege de "kerkelijke weg". Onze stichting wil met raad en daad ondersteuning geven. Daarom ook wil ik hier aandacht geven aan hun zorgen.

Er zijn er diversen, die inmiddels onze kerken al verlaten hebben. Tijdens panddagen kunt u hen nog wel ontmoeten. Zij voelen zelf wel aan, dat de oplossing om te vertrekken niet altijd leidt tot de begeerde innerlijke vrede. Omdat ook in de nieuwe gemeente dingen kunnen tegenvallen en omdat

de prediking in onze kerken hen gevormd heeft en zij deze ook gaan missen. Anderen zijn nog tot heden gebleven, maar hun positie roept om een afdoende beslissing. Wie in een dergelijke positie verkeert, krijgt te maken met veel verwarring en helaas ook met veel tegenstand. Het is dan dubbele noodzaak om voorzichtig en zorgvuldig te handelen. U zult ermee te maken krijgen, dat kerkenraden juist dan de letter van de Kerkorde scherp hanteren. Dat leidt dan vervolgens al snel tot de beschuldiging dat u niet kerkrechtelijk denkt. Men zal dat doen vanuit oprechte bedoelingen, maar we kunnen als ambtsdragers ook geneigd zijn te snel in de verdediging te schieten en zodoende de bezwaren niet goed te wegen. In het ergste geval ontbreekt ook de wil daartoe.

Het komt zeker voor, dat bezwaren niet helder en duidelijk verwoord worden. Het is ook een feit, dat er in elke gemeente zijn, die alleen maar afbraakkritiek spuien. Hen bedoel ik met dit artikel niet. Het zijn de mensen die in chronische ontevredenheid verkeren. Kerkenraden en ambtsdragers worden in hun ambtelijke werk bemoeilijkt door leden, die zich zo gedragen. Ik heb nu het oog echter op diegenen die werkelijk met verdriet zuchten onder kerkelijke ontwikkelingen.

Het voornaamste is of moet altijd zijn de kern van het kerkelijke leven; ik bedoel hier de inhoud van de prediking. Er kunnen daarnaast veel vormelijke verschilpunten zijn en die geven ook stof tot veel verschillen, maar op de eerste plaats moet de prediking staan. Het is voor u niet makkelijk om daar echt zicht op te hebben. Het

kan zijn dat u sommige onderdelen mist of dat u de gedachte hebt dat de preken vermageren. Er zijn momenteel veel gemeenten, die een proces van aanpassing en modernisering doormaken. Dat kan plaats hebben rond de Avondmaalstafel, waar u zich een eenling gaat voelen. Als langzaamaan heel de gemeente aan het sacrament deelneemt en u meent te moeten blijven zitten, voelt dat vervreemdend aan. Zeker als de preek erop gericht is om iedereen op een geforceerde manier tot deelname te dwingen.

Maar het kan ook gebeuren, dat u voelt dat er wissels omgaan op de kánsel. Er kan een algemene indruk gewekt worden in een preek, dat we allen wel delen in het heil. Er wordt eenzijdig gepreekt over beloften en geloof. Er heerst in onze kerken, misschien ook in onze kringen, bijna soms een verbondsautomatisme, zo dat je in feite toch eigenlijk zelf je zaligheid in handen hebt. Dat kan gebeuren als de doodsstaat van de mens wordt genegeerd. Wie door de Heere bearbeid wordt, leert zijn onwil en onmacht kennen. Hij weet dat hij zichzelf niet mee heeft. Hij heeft geen handen om aan te nemen en geen hart om Christus te ontvangen. Er wordt geleerd dat het een vrijmachtig werk van de Heere is. Dat mag niet leiden tot lijdelijkheid, maar u komt er wel achter dat er een wonder van God moet gebeuren. Maar de eis tot geloof wordt gehoord en men heeft de gedachte deze zelf te kunnen opvolgen, omdat de Heere het immers eist. Je moet geloven, dus je kunt geloven. En de opstap tot geloof is snel genomen. Een verstandelijk inzicht wordt voor hoofd gehouden. Of een ernstige begeerte staat

U zult ermee te maken krijgen, dat kerkenraden juist dan de letter van de Kerkorde scherp hanteren.

voor het bezit. Als u spreekt over uw onvermogen of over de situatie van uw eigen hart, beschouwt men u als iemand die willens en wetens ongelovig is.

Ik weet als predikant ook, dat wij vanaf de kansel lang niet altijd de rechte lijnen weten te trekken. Maar als het een chronische kwaal wordt, voelt u zich ingeklemd tussen de molenstenen van de tijdgeest en het verval. Ezechiël geeft een typering van wat de profeten uit die dagen zeiden: "Omdat gijlieden het hart des rechtvaardigen door valsheid hebt bedroefd gemaakt, daar Ik hem geen smart aangedaan heb; en omdat gij de handen des goddelozen gesterkt hebt, opdat hij zich van zijn bozen weg niet afkeren zou, dat Ik hem in het leven behield" (13:22).

Lees deze woorden eens goed! De prediking, zeker ook die van onze tijd, kan ernstig mank gaan aan wat we hier lezen. Er zijn rechtvaardigen, die bedroefd worden; doordat hun zorgen niet verwoord worden en er voorbijgegaan wordt aan hun gemis en hun begeerte. Het is vreselijk als we dat zouden doen. Het is wel een troost dat de Heere hen niet bedroeft, maar de troost daarvan wordt nauwelijks gezien. Zodoende komt er extra veel donkerheid over uw ziel. U komt leeg de kerk uit en u beschuldigt soms ook uzelf dat het allemaal aan u ligt. U kunt er nauwelijks met iemand over spreken. Ezechiël noemt nog een gevaar. In de prediking kunnen de handen van de goddelozen gesterkt worden. Dat gebeurt volgens deze tekst als de noodzaak van de bekering niet gepreikt wordt, omdat men immers gelooft. De Heere is bereid om ook onbekeerden in het leven te behouden, maar hun weg wordt niet als een boze weg voorgesteld. Uiterlijk meeleven wordt als de kern gezien. Dan is bekering overbodig. De wereld wordt niet als een gevaar voorgesteld en de eigen verlorenheid wordt niet recht en grondig verkondigd. Onder die preken slapen de mensen in. Let er wel op, dat onbekeerden als goddelozen worden voorgesteld en Gods kinderen als rechtvaardigen. Twee aanduidingen, waarop op afgedongen wordt. Spreken wij de

onbekeerden aan als goddelozen en beschouwen we Gods kinderen als rechtvaardigen? Zij zullen het zelf allereerst niet durven zeggen. Als het hart van Gods kinderen niet verklaard wordt, zijn we als een arts die de verkeerde diagnose stelt. Als de vaste spijs op de kansel is als veel producten in de supermarkt, die niet voldoen aan de eisen van veiligheid en deugdelijkheid, worden de schapen ziek en sterven. Als zowel de noden als ook de schulden van Gods levende Kerk niet verhandeld worden, verschrompelt alles.

In deze sfeer komt ook Christus en Zijn bediening niet echt aan de orde. Hij is ook bijna overbodig. Maar wat is er een volheid in Zijn werk en hoezeer is Hij waard om verheerlijkt te worden. Dat vraagt geestelijke kennis. Alleen Gods Geest kan het ons leren. Maar Christus heeft het Zelf toch beloofd dat Zijn Geest in al de waarheid leiden zal. Ik denk aan een groot huis met veel mooie kamers; verkeren echter prediking en gemeente niet vaak alleen maar in de ontvangsthal; waar blijft onder ons de rijke uitstraling van de schatten die de Geest uit Christus neemt om het zondaren te verkondigen?

De boodschap komt precies omgekeerd over; het tegendeel wordt bereikt. De toepassing krijgt een averechts effect. De natuurlijke mens kan zich er goed in vinden, hem wordt een open hemel gepreikt, terwijl degenen die bedroefd zijn om der bijeenkomsten juist erbuiten worden gehouden. Iedere voorganger weet dat dit sowieso al gebeurt. Rond het Avondmaal kunt u de vrijpostige leden vermanen, maar men voelt zich desondanks niet aangesproken. U kunt nodigend spreken tot hen die in beginsel levend gemaakt zijn, terwijl u hen nauwelijks kunt bereiken.

Ik heb het dan nog niet eens over preken, die geheel aangepast zijn aan de geest van de moderne tijd. Het gevaar ligt dichterbij, of, zoals iemand het uitdrukte: de pijlen liggen verder. Zodoende wordt meer en meer de aansluiting met de kansel alsook met de gemeente

gemist. Men voelt zich vreemd in de eigen kerk. Er groeit ook een kloof met de rest van de gemeente. Veel gemeenten verliezen zich in heel veel actie en daadkracht. Het is mooi als iedereen erbij betrokken wordt en als ook iedereen meedoet. Maar soms vraag je je ook af waar we nu zo druk mee zijn. Zo kan er, ten koste van de kerkgang en het verenigingsleven, heel veel op touw gezet worden op het gebied van groeigroepen, alphacursussen of Bijbel- en gemeentekringen. Dit kan gemakkelijk leiden tot uitholling van de prediking. Wie naar een of andere groep gaat, meent al gauw dat we de kerkdiensten wel eens mogen vergeten; we zijn immers wel met geestelijke zaken bezig. Dit ondermijnt in meerdere kerken de prediking. Zulke kringen zijn echter vrijblijvend en bevorderen het groepsdenken en de individuele mondigheid van de gemeente; om nog te zwijgen over de alphacursus en het verschijnsel van de "groeigroepen". Er groeit dan toch een heel ander geslacht op en de kloof tussen oud en jong neemt toe. Er zijn gelukkig confessionele alternatieven in gebruik in onze gemeenten en daar kunnen we dan weer dankbaar voor zijn.

Je kunt ook niet altijd verklaren wat er nu precies aan hapert. Ik spreek hier nu niet over liturgische zaken. Daarover wil ik het een andere keer hebben. De gesignaleerde verschijnselen treden niet alleen op als er een plaatselijke kanselruil is met de GKV of de NGK. In die gemeenten wordt het extra moeilijk voor de leden. Denkt men anders dan de meerderheid, dan lopen de wegen in het eigen kerkverband dood. En natuurlijk zijn er gunstige uitzonderingen, ook onder preken uit een ander kerkverband, maar het gaat hier om wat domineert. Ook als men kerkt onder onze eigen predikanten kunnen deze klachten gehoord worden. We moeten er allen op bedacht zijn, dat dit soort verschuivingen geleidelijk optreden. Vaak zijn de stapjes en de verschuivingen zo klein, dat het nauwelijks opvalt. Maar door de jaren heen blijkt waartoe dit leidt.

Als de vaste spijs op de kansel is als veel producten in de supermarkt, die niet voldoen aan de eisen van veiligheid en deugdelijkheid worden de schapen ziek en sterven.

Als ik dit alles zo probeer te verwoorden, bedenk ik hoe zwaar en verantwoordelijk de prediking

is. Ook beseft ik hoe vaak ik en anderen niet beantwoorden aan het gestelde doel. Daarom temeer

is het goed hierover indringend na te denken.

P. Roo:

Voor de jeugd

Daniël voor jongeren

Daniël 2:1

1 In het tweede jaar nu des koninkrijks van Nebukadnézar, droomde Nebukadnézar dromen; daarvan werd zijn geest verslagen, en zijn slaap werd in hem gebroken.

Ben jij weleens bang geweest voor het oordeel van God? Heb je weleens met angst in de kerk gezeten, toen je hoorde preken over de wederkomst? Misschien denk je: maar in de kerk kom je toch om het Evangelie te horen? En dat is toch de blijde boodschap? Of zoals een vrouw het eens zei tegen een dominee: 'Ik kom naar de kerk om bemoedigd te worden!'. Die dominee was erg scherp geweest in zijn preek en dat stond haar niet aan. Ze wilde in de kerk alleen bemoedigende en blijde woorden horen. Echter, de Heere kan weleens heel andere bedoelingen met een kerkdienst hebben. Namelijk om ons te laten schrikken! We komen dat op meerdere plaatsen in de Bijbel tegen. Dat de Heere mensen **bang** maakt.

Je ziet het ook bij Nebukadnezar. Hij had gedroomd over de toekomst. Het ging over het einde van zijn koninkrijk. En dit was niet zomaar een droom. Nee, hij wist dat deze droom anders was dan andere dromen. Het was nog in de tijd dat de Heere Zichzelf openbaarde op buitengewone manieren, zoals een hoorbare stem, een droom of een visioen. Nebukadnezar werd in die droom geconfronteerd met het oordeel van God. En dat verschrikte hem. *Daarvan werd zijn geest verslagen en zijn slaap werd in hem gebroken.* Hij was door deze Godsopenbaring zo bang geworden, dat hij niet meer in slaap kon komen. En als deze Goddelijke droom nu

al zoveel verslagenheid veroorzaakt. Wat moet het dan zijn als we met God Zélf worden geconfronteerd? De apostel Paulus zegt: *vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God!*

En dat is iets wat we door heel de Bijbel aantreffen. Als een mens een openbaring van God krijgt, dan is er - zonder uitzondering - *schrik*. Dan wordt een mens **bang**! Kijk maar eens bij Adam en Eva, na de zondeval. Toen de Heere aan hen verscheen, toen verstopten ze zich. Waarom? *Ik hoorde Uw stem in den hof, en ik vreesde.* Wat horen we Jesaja zeggen, als hij in een visioen de Heere op Zijn troon ziet zitten? *Wee mij, want ik verga! dewijl ik een man van onreine lippen ben; want mijn ogen hebben den Koning, den HEERE der heirscharen gezien.* Wat gebeurt er met Johannes op Patmos, als hij de ten hemel gevaren Christus ziet? *Toen viel ik als dood aan Zijn voeten.*

Het is één van de middelen die God gebruikt, om een mens ontvankelijk te maken voor genade. Mensen schrik aanjagen. Lees maar eens in Zefanja 1. De profeet krijgt de opdracht van God om de grote dag des HEEREN aan te kondigen. De dag van het oordeel. En wat moet de profeet dan zeggen, in naam van de HEERE? We lezen in vers 17: *En Ik zal de mensen bang maken...*

Dat is één van de elementen - een vreselijk element, maar een wáár en Bijbels element - van de prediking. Mensen confronteren met de straf van God. Je ziet dat ook op het Pinksterfeest. Dan jaagt Petrus zijn hoorders angst aan, vanwege wat ze gedaan hebben. *Deze Jezus, Dien gij gekruisigd hebt!* En hij heeft ze misschien wel hoofd voor hoofd aangewezen. 'U was erbij,

en u was er bij. Jullie hebben de Christus gedood!' En wat was de uitwerking van die Pinksterpreek? We lezen in Handelingen 2:37 *En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen mannen broeders?* Het behoort tot het werk van de Pinkstergeest, om mensen schrik aan te jagen. De Heere Jezus Zelf heeft van het werk van de Heilige Geest gezegd: *En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel.*

Vrees is één van de kenmerken van de waarachtige bekering. De bekende Engelse dominee Robert Murray McCheyne, die in 1843 op 29-jarige leeftijd is gestorven, heeft in zijn bekende gedicht gezegd: *Eens was ik een vreemdeling voor God en mijn hart. Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart. Ik vroeg niet: mijn ziele, doorziet gij uw lot? Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?*

Er was dus een tijd dat hij niet aan God dacht en niet aan het oordeel en ook niet bang was. Maar wat gebeurde er toen de Heilige Geest ging werken? *Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt, toen werd in mijn ziele de vrese gewekt. Toen voelde ik wat eisen Gods gerechtigheid deed, en werd al mijn deugd een wegwerpelijck kleed.*

Als je tot bekering komt, dan wordt je in het gericht voor God geplaatst. Maar in dat gericht brengt de Heilige Geest je bij de Heere Jezus. Hij leert je schuilen bij Hem. En Hij leert je geloven dat het waar is wat Jesaja zegt: *de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden.* En zo wordt je voorbereid op de grote toekomst. In onszelf kunnen we God nooit

Mensen
confronteren
met de straf
van God.
Je ziet dat
ook op het
Pinksterfeest.

ontmoeten. Maar als we in ons leven Gods genade hebben leren kennen. Als we geleerd hebben bij de Heere Jezus te schuilen. Ja, dán kan het. Zonder verschrikken God ontmoeten. Al zal dat wel zijn in de gestalte van psalm 2: *verheugt u met beving*. Wat is dat: je verheugen met beving?

Jaren geleden was ik eens getuige van een parachutesprong

van één van mijn collega's bij de Koninklijke Marechaussee. Zijn parachute ging niet goed open en we zagen hem al schreeuwend naar beneden vallen, terwijl hij wanhopig zijn parachute probeerde te ontwarren. En honderd meter boven de grond lukte dat uiteindelijk. En toen hij veilig op de grond kwam, zat hij daar eerst een poosje te huilen. Van schrik, omdat de dood zó dichtbij was.

Maar ook van blijdschap, omdat hij nog leefde...

Zo is het ook in het geestelijke leven. Een kind van God heeft de dood in de ogen gezien. Maar Góds genade heeft hem gered. En zo gaan ze de gerichtsdag tegemoet. *Met beving...en...met vreugde*.

M.A. Kempeneers
makempeneers@klikSAFE.nl

Vragenrubriek

Jezus' verwondering

In Markus 6, vers 6 lezen wij de opmerkelijke woorden dat de Heere Jezus Zich verwonderde over het ongeloof. Een vraag die naar aanleiding van deze woorden ter beantwoording voor ons ligt luidt als volgt: Het geloof is een gave van God. Hoe kan de Heere Jezus er Zich dan over verwonderen als het geloof niet aanwezig is? Data is toch van nature bij ons allen het geval?

Inderdaad kon de Heere Jezus Zich verbazen over de aanwezigheid van het ongeloof. Juist in Nazareth, waar Hij had gewoond en waar Hij toenam in wijsheid bij God en de mensen (Lukas 2:52) klonk het smalende, vernederende woord: Is deze niet de timmerman, de zoon van Maria? (Markus 6:3): Het ongeloof uit zich in haat en vijandschap. Ongeloof is geen naieve onwetendheid, maar boze onwilligheid. Juist in de plaats, waar de Heere Jezus vele jaren woonde en werkte kon het geloof in Hem immers groot zijn? Maar ook de hoogste Profeet werd in Zijn vaderland niet geëerd. Men kan dat van andere profeten nog wel indenken. Over dominees kan al gauw iets negatiefs gezegd worden. Zeker als je hen wat beter leert kennen. Maar wat was er in Nazareth op Hem, de hoogste Profeet aan te merken? Een groot geloof bij velen in Nazareth zou vanzelfsprekend geweest zijn. Maar het was er niet! De Heere heeft Zich daar over verwonderd.

Een verwondering zonder blijdschap.

Verwondering in blijdschap kan immers ook! Dat gebeurde bijvoorbeeld in Kapernaüm toen de Heere de geloofsbelijdenis uit de mond van de Romeinse hoofdman vernam en zei: Ik heb zelfs in Israël zo groot een geloof niet gevonden! (Matth. 8:10). Toen verwonderde de Heere Jezus Zich met blijdschap en waarom? Juist omdat het geloof immers Gods werk is! Wat was de Heere Jezus verblijd als Hij het ware Godswerk tegenkwam! Maar wat was Hij bedroefd als Hij puur mensenwerk tegenkwam! Hij verwonderde Zich dan over de hardheid van het hart en de dwaasheid om niet te geloven.

Als er nu mensen tot de Heere kwamen, puur om een wonder, alleen om een tijdelijke uitredding, wat denkt u, zou Hij Zich dan ook met blijdschap verwonderd hebben? Nee! Want bij die mensen kon Hij evenmin Gods werk ontdekken. Hij stelde dat soort geloof (dat dus wel leek op het echte geloof, maar het toch echt niet was!) dan ook duidelijk en bedroefd aan de kaak, toen Hij zei: "Gij zoekt Mij omdat gij van de broden gegeten hebt", Joh. 6:26. Maar de Heere heeft dan toch maar die krachten gedaan, zegt u. Niet alleen bij die ene melaatse, die na de genezing tot zijn Wel-doener terugkeerde en God mocht loven, maar ook bij die negen

anderen, die lieten merken dat het hen ten diepste om de genezing en niet om de Genezer te doen was. Ja, zo goed is nu de Heere! Hij is goed voor slechten en goeden! God zendt Zijn vruchtbare regen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Zo goed is God.

En wat zegt ons dit? Dat de grond voor hulp, uitredding, genezing, verlossing, genade en heil altijd ligt in Hem en nooit in de mens. Ook niet in de gelovige mens. Ook niet in die ene, die terugkeerde! Zo leide ook deze vraag een ieder van ons tot zelfonderzoek. Is er nog een verachten van de Heere en Zijn dienst, hoewel Hij ook in onze straten leert, en al zo lang, of gaat het ons in ons leven om onszelf, om onze kinderen en ons leven? Hebben we slechts daarvoor alleen de Heere nodig? Dan heeft de Heere nog alle reden om Zich te bedroeven. Dan verwondert Hij Zich nog over u. Dan zegt Hij als het ware, menselijk gesproken, hoe is het mogelijk dat die man nog voor eigen rekening durft voort te leven en Mij nooit nodig kreeg om de redding van zijn arme ziel! Wanneer we het met de weldaden wel menen te redden, zullen we ook straks zonder de gunst van de Wel-doener moeten sterven. Dan zouden ontvangen uitredingen nog wel eens tegen ons kunnen getuigen en zal het eeuwig ons in de oren klinken: Waar zijn de negen? Maar als Hij in waarheid door een zondaar wordt aangeroepen om te

*Wanneer we
het met de
weldaden
wel menen
te redden,
zullen we ook
straks zonder
de gunst van
de Wel-doener
moeten
sterven.*

mogen delen in het grootste aller wonderen, dan is er blijdschap in de hemel. Dan verblijdt zich de hemel over Gods werk. En Zijn wonderwerk door Woord en Geest gaat door. Om Christus' wille. Weet u waarom de bijbel spreekt van Jezus' verwondering vanwege ongelooft? Wellicht opdat de verwondering van de Heere Jezus over de hardheid van ons hart mijn harde hart eens zou mogen verbreken en we tot onszelf mochten inkeren, in diepe be-

schaamdheid en verwondering dat we toch zo hard en hardleers en zo onwillig en onbekeerlijk zijn! Daar moet de verwondering van de Heere Jezus nu toe leiden, dat we in diepe verbaasdheid onze verdorven natuur en onwilligheid en ongelovigheid onder ogen gaan zien en gaan vragen om de gave van het geloof. Want het moet ons inderdaad geschonken worden. Er zijn mensen die zich op de been houden met rechtzinnigheden, zoals: de Heere moet het doen.

Maar dat het alles van Hem moet komen betekent dan toch ook dat het van mij niet en nooit komen zal. En dat moest alleen maar reden zijn tot diepe schaamte. En verwondering over mijn ongelooft. En verwondering over Gods genade, Die door Woord en Geest nog wonderen wil werken in het hart!

K. Hoefnagel

Sprekend verleden

Abraham Hellenbroek (18)

De Koning zien in Zijn schoonheid. Jesaja 33:17

De preek van Abraham Hellenbroek waar wij u enige zaken uit door willen geven gaat over Jesaja 33:17. 'Uw ogen zullen den koning zien in zijn schoonheid.'

Samuël zei van koning Saul: 'Ziet gij, wien de HEERE verkoren heeft? Want gelijk hij is er niemand onder het ganse volk.' 1 Samuël 10:24. Onder de heidenen kwam het voor dat een koning lang en schoon van statuur moest zijn. Had iemand een lichaamsgebrek, dan kon hij geen koning worden. Een Griekse wijsgeer heeft gezegd: De deftigste gestalte is het meest waardig tot de regering. Gods Kerk heeft een schone Koning. Zijn schoonheid steekt boven de schoonheid van alle mensenkinderen uit. Hellenbroek wijst erop dat het de begeerte van Gods kinderen is bij de avondmaalsbediening de Koning te mogen zien in Zijn schoonheid.

Koning

Sommigen verstaan er koning Hizkia onder die weer in zijn oude luister werd gezien door het volk na de nederlaag van Sanherib. Hellenbroek wil Jesaja 33 betrekken op de verlossing uit de

Babylonische ballingschap die een voorbeeld is van de verlossing van de Kerk door de Messias. De Koning is dan de Heere God in het algemeen, die de Koning van Israël is. De Heere openbaart Zijn schoonheid in de verlossing van Israël. Israël en de heidense volkeren zullen Gods heerlijkheid zien in de verlossing van Israël. De Heere zal betonen de Koning van Israël te zijn. Ook in de herstelde tempel zal Zijn heerlijkheid te zien zijn.

Hellenbroek denkt bijzonder aan de Koning Messias. Het volk Israël werd verlost uit de ballingschap omdat de Zaligmaker in Kanaän geboren zou worden. Uw ogen zullen de Koning, de Messias, zien. Het koningschap is één van de ambten waartoe Christus gezalfd is. We lezen daarvan in Psalm 2:6 'Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heilichheid.' Christus regeert als Koning Zijn Kerk door Woord en Geest en beschermt die Kerk tegen haar vijanden.

Schoonheid

De Koning is schoon als waarachtig God, Hij vertoont de glans

van al de Goddelijke volmaaktheden. Hij is schoon als waar mens, versierd met uitmuntende schoonheden, Hij is onbevlekt heilig en voortreffelijk wijs. Hij is schoon omdat Hij God en mens tegelijk is. Hij is schoon als Profeet, Priester en Koning. Hij is schoon in Zijn vernedering en verhoging. Hij is schoon in Zijn opstanding, hemelvaart en in het zitten aan de rechterhand Gods. Hij is schoon in Zijn uitmuntende vriendelijkheid, zachtmoedigheid, genade, trouw, gunst en weldadigheid. Hij is schoon als Borg, Middelaar, Verlosser en Zaligmaker. Deze Koning is de Fontein van genade in de tijd en van alle gelukzaligheid in de eeuwigheid.

Zien

Welk een geluk is het zo'n Koning in Zijn schoonheid met de ogen te mogen aanschouwen. De tekst zegt: 'Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid.' Dit geldt ieder van Gods kinderen. Wat wordt bedoeld met het zien met de ogen? De lichamelijke ogen hoeven hiervan niet uitgesloten te zijn. Tijdens Zijn omwandeling op aarde had deze Koning geen gedaante noch heerlijkheid

Het volk
Israël werd
verlost uit de
ballingschap
omdat de
Zaligmaker
in Kanaän
geboren zou
worden.

voor het natuurlijk oog. Toch was Hij de Koning Israëls Die gezien werd. Als Zoon des Vaders had hij een weergaloze schoonheid. De wonderen die Hij deed getuigden van Zijn koninklijke macht en waardigheid. Hij was schoon in Zijn wijsheid, heiligheid en in het doen van goede dingen. In Johannes 1:14 staat 'wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd.' Het opschrift op het kruis luidde: 'Jezus de Nazarener, de Koning der Joden. Aan het kruis verrichtte Hij als Hogepriester het werk der verzoening, als Koning triomfeerde Hij over dood en hel. Ook moet gedacht worden aan een zien van Christus in de staat van Zijn verhoging. De discipelen hebben de Koning met hun ogen ten hemel zien varen. De heerlijkheid van de Koning blijkt uit de uitstorting van de Heilige Geest. Zijn heerlijkheid blijkt uit het oprichten van de Kerk onder Joden en heidenen. Het zien houdt ook in een geestelijk zien door alle gelovigen: door de prediking van het Evangelie zal de schoonheid van Christus uitgestald worden. Zijn schoonheid was onder de ceremoniën en schaduwen der Wet omzwachteld. In het Nieuwe Testament is Hij daarvan ontdaan. We hebben ook te denken aan een geestelijk zien met verlichte ogen des verstands. Het zien van de Koning in Zijn schoonheid betekent ook in Hem te geloven. Het geloof is het oog van de ziel. Het is het zien op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Het is een zien in verwondering, een zien in liefde, met eerbied, in verootmoediging en met heilig ontzag. Het is een zien met gewillige onderwerping aan deze Koning. De hele ziel buigt onder deze Koning. Het is een voorrecht voor de Kerk de Koning in Zijn schoonheid te zien. Weinigen zagen in het oude oosten koningen in hun heerlijkheid. Het is een zien met vrolijke blijdschap over die Koning en een zich verheugen over die Koning. Tenslotte valt te denken aan het zien van Jezus in de hemel.

Toepassing

De schoonheid van de Koning wordt gezien aan het Avondmaal:

Zijn verbroken lichaam en Zijn vergoten bloed. Tot *onbekeerden* zegt deze koning niet dat Hij al hun Koning is, maar wel dat Hij het wil worden. Hij toont Zijn schoonheid in het sacrament van het Heilig Avondmaal. Wat een voorrecht dat u nog leeft en dit mag zien. "Waarom zien uw ogen niet in de hel al die prins der duisternis in zijn lelijke verschrikkelijkheid?" Merkt Gods lankmoedigheid op jegens u. Er is een schoonheid van genade bij een volle Jezus. Verbeeldt u niet dat die Koning in Zijn schoonheid al de uwe is. De aanbidding van Hem is niet het aandeel aan Hem. Maakt zonder uitstel gebruik van deze Koning, zoekt vereniging met Hem Die u nog niet hebt. U kent en ziet alleen uiterlijk. De Heere geve u geestelijk de schoonheid van Christus te zien. Dat geeft verwondering en vreugde, tranen van blijdschap over de zaligheid die bij die Koning is te vinden. Er zou liefde, ootmoed en verwondering zijn. Rust niet voordat u geestelijke ogen hebt. Zonder genade is de schoonheid van de Koning tot verschrikking: Zijn ogen zijn als vuurvlammen.

Gods kinderen geldt dat zij de Koning zullen zien in Zijn schoonheid. Hun ogen zullen de Koning

zien als hun Borg, Zaligmaker en Verlosser, als Middelaar en Voorbidder, als hun wijsheid, rechtvaardigheid, als hun heiligen heerlijkmaker. Deze koning is de Springader van al uw heil, uw troost, uw blijdschap, uw Zielenvriend, uw Broeder, uw Bruidgom. Er hoeft geen verre reis ondernomen te worden om deze Koning in Zijn schoonheid te zien. Ziet met het oog des geloofs op de schoonheid van deze Koning. Ziet op Hem met verwondering, in liefde, met eerbied en in nederigheid. Onderwerpt uzelf nog meer aan deze Koning. Wie met geloofsogen ziet zal vol blijdschap uitroepen: Ik zie de Koning in Zijn schoonheid. Dan zal verstaan worden wat de bruid zegt: 'Hij voert mij in het wijnhuis en Zijn liefde is de banier over mij.' Hier blijft het een gebrekkig zien. Het avondmaal is een voorproef van de zalige bruiloft. Ziet reikhalzend uit naar die zalige bruiloft. De tijd zal komen dat deze schone Koning u in Zijn heerlijkheid zal opnemen. Dan zult u voor eeuwig delen in de zalige omhelzingen van uw Koning.

A. van Heteren

Maakt zonder uitstel gebruik van deze Koning, zoekt vereniging met Hem Die u nog niet hebt. U kent en ziet alleen uiterlijk.

Persberichten

Ik zou wel eens willen verdiepen in...?

In het winterseizoen 2013/2014 organiseert de Commissie Vormingswerk Christelijke Gereformeerde Kerken weer de vormingscursus over een aantal onderwerpen rond kerk en samenleving. Vele jongeren en ouderen hebben in de afgelopen jaren enthousiast deelgenomen aan deze cursus. Wij nodigen u uit ook ook (weer) mee te doen. De cursussen vinden plaats in Apeldoorn, Drachten, Goes en Sliedrecht. In de periode september 2013 – maart 2014 worden de volgende onderwerpen behandeld:

1. Samuël de profeet, ds J. Westering

2. Reformatie en rolmodel: vrouwen in de 16e eeuw, mw drs C. Boerke
 3. Het missionaire van de kerk, drs J. van 't Spijker
 4. Sleutels tot het boek Openbaring, drs R. van de Kamp
 5. Gereformeerd en Evangelisch, dr J.W. Maris
 6. Dietrich Bonhoeffer, drs C. van Atten
- Enthousiaste en kundige docenten zullen de onderwerpen in 3 lessen behandelen. De lessen worden op 9 zaterdagochtenden gegeven. Tijdens de lessen is er tijd voor persoonlijke vragen met betrekking tot de onderwerpen. Op de eerste cursusochtend krijgen de cursisten een syllabus

uitgereikt met alle lesstof. Het programma en een lesrooster wordt vooraf toegezonden. Er is geen specifieke vooropleiding of kennis vereist voor deelname. De kosten voor de totale cursus bedragen € 40,- (deelnemers in Goes € 30,-) Uitgebreide informatie en cursusdata: <http://www.cgk.nl/index.php?vormingswerk>

Aanmelding via:

- e-mail: vormingswerk.cgk@gmail.com onder vermelding van naam en cursusplaats
- website: <http://www.cgk.nl/index.php?vormingswerk>

Uitnodiging Tweede Lezing-2013

'Appèlgroep Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg'. Graag nodigen wij u uit voor de tweede lezing-2013 van de 'Appèlgroep Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg'. Onder het centrale thema 'De Dordtse Leerregels' zal een drietal lezingen worden gehouden in 2013 én in 2014. Deze tweede lezing vindt plaats op DV dinsdag 28 mei 2013 om 20.00 uur in de Hersteld Hervormde 'Maranathakerk' (Albert Cuijplaan) te Woudenberg. Als spreker voor deze lezing is

uitgenodigd ds. Ds. J.M.J. Kievit, predikant van de Christelijk Gereformeerde Kerk te Dordrecht-Centrum. Thema 'Verkiezing'. Organist: Piet Wijsma. Tijdens de avond is er ook ruimte voor het stellen van schriftelijke vragen en ontmoeting. Ook zullen verschillende psalmen gezongen worden en is er een orgelsolo. De algehele leiding van deze avond berust (opnieuw) bij dr. W. Fieret uit Woudenberg. Voor nadere informatie: www.appelgroepklassiekgereformeerdbelijdenwoudenberg.nl

Boekbesprekingen

Thomas Boston, Een belijgend leven, gebonden, 104 blz., € 11,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2533-1.

Thomas Boston (1676-1732) is predikant geweest in twee gemeenten: Simprin en Ettrick. Het boekje bevat vier inhoudsvolle en leerzame preken over 2 Timotheüs 2:19 'Een iegelijk die de Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid.' Deze tekst omschrijft de dure plicht van ieder die zich christen noemt. Wie de Naam van Christus belijdt, heeft voortdurend tegen de zonde te strijden. Over de haat tegen de zonde lezen we het volgende op blz. 30 "Haar de zonde als iets wat de ziel te gronde richt, als iets wat God oneer aandoet en Hem mishaaft. Heb er een afkeer van als van een beker vergif, al is die beker van goud. Uw liefde tot de zonde moet veranderd worden in afkeer." Op blz. 85 en 86 lezen wij dat de zonde een groter kwaad moet zijn dan de gevangenis. "Hoor de klacht van Paulus in Romeinen 7 vers 24: Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Heeft ooit vervolging, gevangenschap, smaad of al het kwaad dat hij ondervond zo'n klacht aan hem ontlokt? Hij heeft zich in verdrukkingen verheugd, en in een gevangenis heeft hij gezongen; maar in de boeien van het lichaam des doods kreunt hij als een stervende. Als dege-

nen die God vrezen voor de keus worden gesteld om te zondigen of te lijden, hebben ze altijd – als ze op hun plaats waren – ervoor gekozen om liever te lijden dan te zondigen." We besluiten met enkele waarschuwende woorden die we lezen op blz. 98 "Bedenk hier dat u gedoopt bent in de Naam van de heilige Drie-eenheid. Daardoor bent u verplicht de duivel, de wereld en het vlees te verzaken en de Heere Jezus te gehoorzamen (Matt. 28:19, 20). Dat is het zegel van Gods verbond, waarmee u door de Doop hebt ingestemd. Omdat u het veldteken van de christenheid draagt, behoort u een christelijk, heilig leven te leiden. Als u dat niet doet, zal God u als verbondsbrekers beschouwen."

J. Newton, Stichtelijke leerredenen, paperback, 85 blz., € 9,00, Uitgeverij om Sions Wil, Gouda, ISBN 978-94-91586-05-7.

De preken in deze bundel zijn gehouden in de Anglicaanse kerk van Olney door John Newton (1725-1807). Ds. P. de Vries heeft een voorwoord in de bundel geschreven waarin kort het leven van John Newton wordt beschreven. Op tienjarige leeftijd ging hij met zijn vader mee naar zee. In 1748 kwam Newton op 22-jarige leeftijd bij een storm midden op de Atlantische Oceaan tot inkeer. Newton heeft het ingrijpen van God in zijn leven beschreven in

een veertiental brieven die in 1764 gepubliceerd werden. In Nederlandse vertaling zijn deze brieven uitgegeven onder het opschrift: 'Genade brengt mij thuis.' Deze titel is gebaseerd op een door Newton gedicht lied 'Amazing grace.' In de prediking en de theologie van Newton stond het kruis van Christus centraal, tegen de achtergrond van de verlorenheid van de mens. Newton bracht in zijn prediking Christus heel dichtbij. De preken in de bundel gaan over Matth. 11: 25, 26 en 27. Tot slot wil ik het slot weergeven van de laatste preek: "Zorgeloze zondaren, hoe zal het eenmaal tot verzware van uw schuld strekken, als u deze genade Gods, het Evangelie van de zaligheid, tevergeefs ontvangen hebt. Siddert uw hart niet, wanneer u denkt aan het ontmoeten van de Heere Jezus in heerlijkheid? Hebt u een antwoord klaar, wanneer Hij u zal vragen waarom u weigerde Zijn tucht aan te nemen en Zijn woorden achter uw rug wierp? Het Licht der waarheid is tot u gekomen. Hoe lang zult u het tegenstaan? Hoe lang zal de satan uw ogen verblinden? Aan hen, die nu Zijn openbaring in genade niet willen aannemen, zal Hij eens geopenbaard worden in vlamvend vuur. O, verootmoedig u voor Hem, terwijl er nog hoop is om barmhartigheid te vinden. En bid om de Geest, van Wie wij gesproken hebben,

opdat u gerukt mocht worden uit de strik van de duivel en deelgenoot wordt van de kennis en het beeld van God. Gelovigen, deze stof levert voedsel voor uw ziel. Het herinnert u eraan hoe u voorheen totaal verkeerde, harde, ongunstige gedachten van God had. Maar u hebt Zijn heerlijkheid aanschouwd in de Persoon van Christus. U hebt niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat u zou weten de dingen die u van God geschonken zijn (1 Kor. 2:12). U was voorheen duisternis, maar nu bent u licht in de Heere. Wandel dan als kinderen des lichts (Ef. 5:8). Gedenk aan uw roeping, aan uw voorrechten, aan uw verplichting, aan uw verbintenissen. Dat deze allen u dringen om spoedig voort te gaan op de weg van de heiligmaking, het kruis te dragen en de schande te verachten. Het bedroef u niet wanneer u hier met Christus moet lijden, want hierna zult u met Hem heersen. Het uur nadert zeker, dat u voor eeuwig buiten het bereik van smart en wisselvalligheden gesteld zult worden. Dan zal uw zon niet meer ondergaan en uw maan zal haar licht niet intrekken; want de Heere zal u tot een eeuwig Licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen (Jes. 60:20).

Dr. H.F. Kohlbrugge, Van de wezenlijke Wijsheid, gebonden, 126 blz., € 12,50, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2525-6.

Van de vijf preken in deze bundel verschijnen er vier voor het eerst in het Nederlands. Hiermee zijn volgens de vertaler alle preken van Kohlbrugge vertaald in het Nederlands. De aangehaalde teksten zijn genomen uit de Nederlandse Lutherbijbel en wel uit de in 1748 herziene vertaling van A. Visscher. De titel 'Van de wezenlijke Wijsheid' is dezelfde als in de Duitse uitgave van de eerste twee preken. Liefhebbers van Kohlbrugge zullen ook deze uitgave in hun bezit willen hebben. Ter kennisname geeft ik het slot weer van de eerste preek die gaat over Spreuken 8:21 "O, alle gij dwazen, gij die zoekt en streeft naar datgene, wat niet wezenlijk is, en er toch naar jaagt,

alsof het leven ervan afhing, dat u toch iets gezien zou hebben van de heerlijkheid van hetgeen wezen heeft! Ach, dat u de indruk die de holle wegen en leegten en alles wat niet is, uiteindelijk toch op u maken, toch slechts eerlijk zou willen bekennen, hoe zou u tot inkeer komen en uw dwaasheid verafschuwen! Bedenkt, hetgeen de Wijsheid spreekt, nu het nog tijd is; indien niet, verneemt dan, wat u anders volgens hoofdstuk 1:24-28 te horen zult krijgen. O gij, die uw aangezicht bedekt en uitroept: Wee mij dwaas, dat ik zo dwaas geweest ben Gods gebod te verwerpen, geen acht te slaan op het roepen en schreeuwen van de Wijsheid! - nog is het tijd - kom tot de eeuwige Wijsheid, zoals u bent, Zij weet raad tegen uw verlorenheid. O gij, al mijn geliefden, die mij horen, bedenkt dat het wezen der wereld vergaat; waakt en bidt, dat u zult verkrijgen en behouden hetgeen een blijvend goed is, en bedenkt uit welke stand u gevallen bent, en bekeert u, gij die zich laat bekoren door datgene wat slechts een zichtbaar houvast heeft. En gij die zich gekweld voelt door datgene wat niet is, voor wie het een doodsnood is, waaronder u om ontferming zucht, voor wie het ook een doodsnood is, dat u zich zo leeg voelt, - weet, dat u dit alles niet als een doodsnood ondervinden en erkennen zou, wanneer u de eeuwige Wijsheid niet lief zou hebben; o, geloof, geloof alleen, omarm de eeuwige Wijsheid en worstel mede, opdat Zij het ook tot u zal zeggen: Ik geef u te erven hetgeen is, en maak uw schatkamers vol. Amen!"

Octavius Winslow, Zondaarsliefde, paperback, 128 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-34260.

Het boekje met als ondertitel 'Troostvolle meditaties', bevat 30 meditaties van de hand van de Engelse predikant Octavius Winslow (1808-1878). Hij gaf ook het dagboek en de brieven van zijn moeder Mary Winslow uit. Ter kennisname willen we iets uit dit boekje citeren. Op blz. 108 gaat het over de opstanding der doden. Daar lezen we het volgende: "Wat

zal dat een heerlijk en gelukkig moment zijn, als zo'n afgebroken tempel van de Heilige Geest uit het stof zal herrijzen, een geestelijk lichaam, bevrijd van alle besmetting van de zonde, van het onwillige vlees, van het aardse verdriet en het aardse lijden, schitterend in schoonheid en volmaakt heilig, gelijkvormig gemaakt aan het heerlijk lichaam van Christus!" Op blz. 111 gaat het over Zacheüs. Er werd aanmerking op gemaakt dat de Heere zijn huis was binnengegaan. Er werd gezegd: 'Hij is tot een zondig man ingegaan om te herbergen.' Dan lezen we in de meditatie: "Toch geven ze daarmee een heerlijk getuigenis. Want inderdaad, ook nu nog wil Jezus te gast zijn bij zondaars en met hen eten. Wat een maaltijd is dat, de vreugdemaaltijd van het Evangelie, waar de Zaligmaker met zondaars wil eten! Hier worden precies die gerechten opgediend waarnaar een hongerige ziel snakt. Hier is de volle vergeving; hier is vrije genade, rechtvaardiging van alle zonden; hier is de aanneming in het huisgezin van God; hier zijn de wijn en de melk van Gods liefde en van de genade van de Zaligmaker, 'zonder prijs en zonder geld', voor allen die niets hebben om te betalen. Zondaar, kom 'want alle dingen zijn gereed.' Kom, wacht niet om u op te knappen, om uzelf een beetje schoon te wassen, maar kom zoals u bent. Want het

Wie ooit in God heeft ondervonden: Ik zal u een lachen maken, - die brengt voort vruchten, wonderkinderen der godzaligheid, als zijnde van de Geest bevrucht.

*G. Wisse,
De bekering des mensen.*

is Jezus Christus Die de fontein geopend heeft tot reiniging en gezorgd heeft voor een mantel om u te kleden. En wat u zelf dan moet doen? U hoeft alleen maar te belijden wat u bent: '... ellendig

en jammerlijk en arm en blind en naakt' (Openb. 3:17). Vergeet niet dat Jezus te gast wil zijn bij zondaars!"

Stichting ter bevordering van het Evangelisatiewerk in Oost-Vlaanderen (België), uitgaande van de Christelijke Gereformeerde kerk te Barendrecht, Dordrecht-Centrum, Middelharnis, Sliedrecht Beth-El en Werkendam

7e Bijbeldag zaterdag 8 juni 2013

Dé traditionele ontmoetingsdag voor de achterban van de evangelisatiepost te Gent. Deze dag zal dit jaar gehouden worden in **Gorinchem** (Gomarus Scholengemeenschap, Hoefslag 11).

Aanvang: morgenbijeenkomst om 10.00 uur en middagbijeenkomst om 13.30 uur. Pauze: 11.45-13.30 uur. De sluiting zal rond 15.15 uur plaats vinden. Het thema van deze dag is: **Het Woord in de stad en in het hart**

Naast onze evangelist hopen de volgende sprekers bovenstaand thema te belichten:

- Ds. K. Visser van Barendrecht
- Ds. G.R. Procee van Middelharnis
- Ds. D. Bos van Werkendam

Daarnaast zal er muzikale medewerking verleend worden door een samengesteld mannenkoor en door het Ensemble Scherzando.

Het is goed om uw en jullie betrokkenheid op en onze belangstelling bij het werk in Gent op deze dag (weer) te laten blijken! Het Woord zal deze dag centraal staan, maar verder is er ook volop ruimte voor onderlinge ontmoeting tijdens de middagpauze. Tevens is er kinderopas aanwezig!

De Verrassing
Bungalowpark

Gunstige prijzen in het prille voorjaar!

Zoek en boek uw Texel-vakantie!

www.deverrassing.nl
Of bel: 0222 31 89 0

Rust en ontspanning in de prachtige **Vulkaaneifel!**

(dichtbij Friedensstimme-gemeente)

Ruime appartementen te huur

Inl.: 0049-6594258990 en
www.huizesolagratia.nl

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

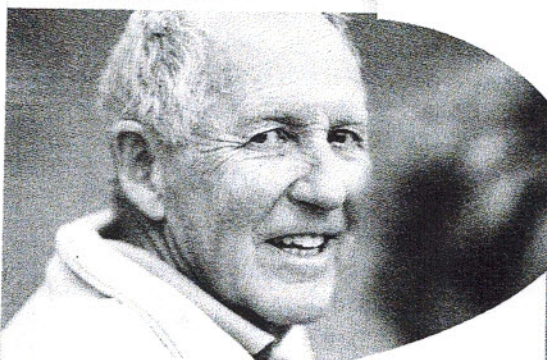
Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

**Dag en nacht bereikbaar
en in elke regio**

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"
www.vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Verpleging & Verzorging

**"Fijn dat ik nog thuis
kan blijven wonen"**

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. Telefoon: 0184-669116. Fax: 084-2220131. Email: pand@solcon.nl ING 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 15,00 per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 14 dollar per jaar. Advertenties € 0,37 (ex. BTW) per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646